

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİNİN İNCELENMESİ*

Çağdaş CAZ¹

H. Mehmet TUNÇKOL²

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi becerilerini incelemektir. Araştırma grubunu, Trabzon il merkezindeki okullarda görev yapan toplam 175 (135 erkek, 40 kadın) beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; “Kişisel Bilgi Formu” ve Gözel [2009]’in Türkçe uyarlamasını ve geçerlik güvenilirliğini yaptığı “Zaman Yönetimi Envanteri” kullanılmıştır. Verilerin analizinde istatistiksel yöntem olarak; bağımsız gruplar için t-testi kullanılmıştır. Ayrıca verilerin faktör analizi yapılırken KMO ve Bartlett testi kullanılmıştır. Sonuçta kadın öğretmenlerin genel zaman yönetimine ait görüş ortalamaları erkek öğretmenlerinkinden matematiksel olarak daha yüksek olmasına rağmen, bu iki grup arasında istatistiksel anlamlılık belirlenememiştir. Dolayısıyla cinsiyetin; zaman tutumları ve zaman planlamasına ilişkin görüşlerin değerlendirilmesinde etkin bir faktör olmadığı anlaşılmıştır. Diğer yandan, yaş ilerledikçe öğretmenlerin zamanı olumlu kullanma becerileri azalmaktadır. Ayrıca çalışmada zaman yönetimi ile ilgili yayınları okumayan beden eğitimi öğretmenine rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretmeni, zaman, zaman yönetimi.

INVESTIGATION OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS’ TIME MANAGEMENT SKILLS

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the time management skills of physical education teachers. The study group consisted of a total of 175 (135 male and 40 female) physical education teachers working in schools of Trabzon city center. In the study, “Personal Data Form” and “Time Management Inventory” which had been tested for reliability and validity and adapted to Turkish by Gozel (2009) was used as data collection tools. T-test for independent groups was used as statistical method to analyze the data. Also KMO and Bartlett’s test was used for factor analysis. As a result, although it was found out that female teachers of Physical Education were a little more successful on the time management matters than male teachers, no statistical significance was found between these two groups. Thus, it was concluded that gender was not an effective factor in the assessment of their attitude toward time and time planning. On the other hand, as their age increased, teachers’ skills for using time efficiently decreased. In addition, all the physical education teachers were found to read publications about time management in the study.

Keywords: Physical education teachers, time, time management.

¹ Marmara Üniversitesi BESYO, Anadolu Hisarı Yerleşkesi, Beykoz- İSTANBUL. Yazışmalardan sorumlu yazar: cagdas.caz@marmara.edu.tr

² Karadeniz Teknik Üniversitesi BESYO, Fatih Kampüsü, Söğütli- TRABZON. mtuncokol@ktu.edu.tr

*Bu çalışma, Yrd. Doç. Dr. H. Mehmet TUNÇKOL danışmanlığında, Çağdaş CAZ tarafından yapılan “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Zaman Yönetimi Becerilerinin İncelenmesi (Kabul Tarihi: 22. 01. 2014-KTÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü)” adlı yüksek lisans tez çalışmasından özetlenerek hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Zaman, kıymetli bir varlıktır. Bu nedenle ona yaklaşımınız ve kullanma biçiminiz, başarınız ya da başarısızlığınız arasındaki ibreyi belirleyecek, sağlıklı ya da gergin, depresif biri olmanıza sebebiyet verecektir [1]. Zaman az bulunan bir kaynaktır. Yerini hiçbir şeyin tutmadığı, geri döndürülemeyen başka bir şeyle değiştirelemeyen bir şeydir [2]. Herkesin her gün aynı miktara sahip olması açısından benzersiz bir kaynaktır [3]. Zamanın yerini alabilecek başka hiçbir kaynak yoktur. O nedenle zaman eşittir yaşam denilebilir. Zamanı boşa geçirmek, yaşamı boşa geçirmek demektir [4]. Zaman insan hayatı için olmazsa olmaz olan bir etkidir. İnsanoğlu var olduğundan bu güne zamanı en iyi değerlendirme yöntemlerini araştırmıştır [5].

Günümüz toplumlarında, yaşamın hızlı temposu içerisinde bireylerin, söz konusu değerli kaynağı etkili bir biçimde kullanma şansları giderek azalmaktadır. Bunun yanı sıra çalışma yaşamı giderek daha karmaşıklaşmakta ve tüm bu karmaşıklıklar belirli bir yere kadar tolere edilebilmektedir; fakat değişim hızının da kendi içinde artıyor olması, belli bir noktada zamanın yetersizliğini ortaya çıkarmaktadır [6]. Zaman yetersizliği zamanın yönetimi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Zaman yönetimi, zaman içerisinde kendimizi meşgul ettiğimiz faaliyetlerin yönetimi ve zamanı etkinlik dilimlerine başarılı bir şekilde bölmektir [7]. Zaman, her meslekte bireyler üzerine baskı yapan evrensel bir kaynaktır [8]. İnsanların sınırları belirli olan zamanı yönetme veya değerlendirme anlayışları ile oluşturulan etkinliklerin kalitesi aynı zamanda onların başarısını belirlemektedir [9]. Zaman ve zaman yönetimi, eğitim sektörü açısından da son derece önemlidir. Çünkü değişen ve gelişen dünya düzenine ayak uydurabilmek süreç içinde her meslek grubu için devamlı güçleşmektedir.

Öğretmenlik mesleği; planlı olmayı, zamanı iyi yönetmeyi, zamanı verimli kullanmayı, olabildiğince zaman tuzaklarından uzak durmayı gerekli kılan bir meslektir. Bu nedenle öğretmenlerin bu konuda kendilerini geliştirmeleri, dolaylı olarak yetiştirdikleri öğrencilerin, zaman yönetimi becerilerini geliştirmelerine ve öğrenme başarılarına katkıda bulunacaktır [6]. Beden eğitimi öğretmenin çok yoğun olduğu (dersler, ders dışı eğitim çalışmaları, okul takımlarının antrenman ve müsabaka süreçleri vb.) ve bu yoğunluk içinde de zaman yönetimine fazlasıyla ihtiyaç duydukları yadsınamaz bir gerçektir.

Mevcut araştırma sonucunda elde edilecek bulgular ile beden eğitimi öğretmenlerinin; sahip oldukları zamanı algılamalarına ve bu zamanı daha objektif değerlendirmelerine, zaman yönetimindeki gerekli davranışları sergileyerek zamanı etkin kullanmalarına ve zaman tuzaklarının olumsuz etkilerinden kurtulma yollarını belirlemelerine katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Çalışma ile beden eğitimi öğretmenlerinin zamanlarını daha verimli kullanmalarının yanında, öğretim sürecinin başarı ile sonuçlandırılmasına ve öğrencilerin hedef davranışları kazanmasına yardımcı olunacağı düşünülmektedir.

MATERYAL VE METOT

Araştırma Grubu

Araştırmanın alışma grubunu, 2013 yılı içerisinde Trabzon il merkezinde yer alan okullarda görev yapan 175 beden eğitimi ğretmeni oluşturmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerine ait bazı demografik zellikler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Beden eğitimi öğretmenlerine ait demografik zellikler

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Erkek	135	77,1
	Kadın	40	22,9
	Toplam	175	100,0
Yaş	40’ın altı	87	49,7
	40 ve zeri	88	50,3
	Toplam	175	100,0
Zamanı iyi değerlendirme ile ilgili yayın okuma	Okuyorum	60	34,3
	Bazen okuyorum	115	65,7
	Toplam	175	100,0

Mevcut araştırmada yer alan beden eğitimi öğretmenlerinden 135 kişi (% 77,19) erkek, 40 kişi (% 22,9) ise kadındır. Ayrıca, beden eğitimi ğretmenlerinin 87 (% 49,7)’sinin 40 yaş altı, 88 (% 50,3)’inin ise 40 ve üzeri yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu ğretmenlerin 60 (% 34,3)’ı konuyla ilgili yayın okuyanlar, 115 (% 65,7)’i ise bazen okuyan grubundadırlar.

Veri Toplama Aracı

Beden eğitimi ğretmenlerinin zaman yönetimi becerilerini incelemek amacıyla öğretmenlere iki bölümden oluşan bir veri toplama aracı uygulanmıştır. Veri toplama aracının birinci bölümü öğretmenler hakkında bilgi toplamak amacıyla yöneltilen sorulardan oluşmaktadır. Bunlar; ğretmenin cinsiyeti, yaşı, medeni durumu, eğitim durumu, kadro durumu, çalıştığı kurum türü, spor branşı, zamanı değerlendirme ile ilgili yayın okuması, çalıştığı okul türü ve kıdem (hizmet) yılıdır. Mevcut araştırmada verilerin analizi sonucunda anlamlı farklılık tespit edilen; cinsiyet, yaş ve zamanı değerlendirme ile ilgili yayın okuma değerkenleri sunulmuştur.

Veri toplama aracının ikinci bölümü ise zaman yönetimi becerilerinin llmesine ve zamanın etkin kullanımını engelleyen faktörleri belirlemeye yönelik “Zaman Yönetimi leği”ndeki ifadelerden oluşmaktadır. Bu lek, Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilmiş [10], Alay ve Koçak (2002) tarafından Türkçeye uyarlanmış [11] ve daha sonra Gzel (2009) tarafından ifadeleri değeritirilerek ilköğretimde çalışan öğretmenlere uygulanmıştır [6]. Ölçek 20 madde ve zaman planlaması (1-10 maddeler), zaman tutumları (11-16 maddeler), zaman harcatıcılar (17-20 maddeler) olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının uygulanması için gerekli izinler alınmış ve beden eğitimi öğretmenlerine çalıştıkları okullarda ders saatleri dışında uygulanmıştır. Öğretmenlere, veri toplama araçlarının doldurulması hakkında sözlü olarak da bilgi verilmiştir. Daha sonra araştırmacı tarafından toplanan 175 adet anket formu değerlendirilmek üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada öncelikle, çalışma kapsamında beden eğitimi öğretmenlerine uygulanan ölçeğin geçerlik-güvenirlik sürecinin tekrar test edilmesi ihtiyacı hissedilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Çalışma kapsamında örneklemin yeterliliğini belirlemek için Kaiser-Mayer-Olkin (KMO) ve Bartlett testi kullanılmıştır (Tablo 2). Ölçeğin uygulanması ile elde edilen puanların güvenilirliği Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ile test edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 2. Zaman yönetimi ölçeği KMO ve Bartlett testi sonucu

Kaiser-Meyer-Olkin Örnek Yeterlilik Testi		0,837
Bartlett's Testi	Yaklaşık Ki Kare	1106,758
	Df	253
	Sig.	0,001

Faktör analizi tüm veriler için uygun olmayabilir. Verilerin, faktör analizi için uygunluğu KMO ve Bartlett küresellik testi ile incelenebilir. KMO'nun 0,60'dan yüksek ve Bartlett testinin de anlamlı çıkması beklenir [12].

Yapılan faktör analizi sonucunda; çalışma grubunun (n=175) yeterliliği için yapılan KMO sonucu 0,837, maddeler arasındaki korelasyonun önem düzeyi için yapılan Bartlett testi sonucu ise 1106,758 olarak bulunmuştur, anlamlılık düzeyi 0,001 çıkmıştır. Bu bulgular örneklemin büyüklüğünün ve maddeler arasındaki korelasyonun yeterli olduğunu göstermektedir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda ölçekle ilgili verilen cevapların genel olarak geçerli olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Zaman yönetimi ve alt boyutlarının güvenilirlik katsayıları

Boyutlar	Cronbach Alfa Katsayısı
Zaman Planlaması (madde sayısı: 10)	0,859
Zaman Tutumları (madde sayısı: 6)	0,655
Zaman Harcattırıcılar (madde sayısı: 4)	0,650
Genel Zaman Yönetimi (madde sayısı: 20)	0,835

“Zaman Planlaması” boyutuna ilişkin güvenilirlik katsayısı 0,859, “Zaman Tutumları” boyutuna ilişkin güvenilirlik katsayısı 0,655, “Zaman Harcattırıcılar” boyutuna ilişkin güvenilirlik katsayısı 0,650, “Genel Zaman Yönetimi”ne ilişkin güvenilirlik katsayısı ise 0,835'tir.

Araştırmada daha sonra, elde edilen verilerin normal dağılım sağlayıp sağlamadıklarını test etmek amacıyla çarpıklık ve basıklık analizi yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Zaman yönetimi ölçeğinin normal dağılım tablosu

Boyut	\bar{x}	Ss	Çarpıklık	Basıklık
Zaman Yönetimi Ölçeği	58,7771	8,03023	-0,394	0,592

Tablo 4’de görölen çarpıklık ve basıklık değerleri kabul edilebilir bir aralık içinde olduğundan verilerin normal dağıldığı söylenebilir. Analiz sürecinde son olarak ise genel zaman yönetimi açasından, beden eğitimi öğretmenlerinin algılarında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olup olmadığına bakılmıştır.

BULGULAR

Tablo 5. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre, genel zaman yönetimi ve alt boyutlarına ilişkin görüşlerini gösteren t testi sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{x}	T	P	
Zaman Planlaması	Erkek	135	28,4296	0,216	0,830	
	Kadın	40	28,2250			
Zaman Tutumları	Erkek	135	17,0519	-0,398	0,694	
	Kadın	40	17,2750			
Zaman Harcattırıcılar	Erkek	135	13,1481	-2,555	0,042*	
	Kadın	40	13,7750			
Genel	Zaman	Erkek	135	58,6296	-1,445	0,127
Yönetimi	Kadın	40	59,2750			

*p<0,05

Tablo 5 incelendiğinde beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre, genel zaman yönetiminin “zaman harcattırıcılar” alt boyutuna ilişkin görüşlerinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ve bu fark kadın öğretmenlerin lehinedir (t=-2,555; p=0,042<0,05; \bar{x} kadın= 13,77> \bar{x} erkek=13,14). Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin genel zaman yönetimi görüşleri ile ilgili istatistiki bilgiler incelendiğinde, erkek ve kadın beden eğitimi öğretmenlerinin “genel zaman yönetimine” yönelik görüşlerini belirten ortalamalar sırasıyla, erkek öğretmenler için \bar{x} =58,62 ve kadın öğretmenler için \bar{x} =59,27’dir. Kadın öğretmenlerin genel zaman yönetimine ait görüş ortalamaları erkek öğretmenlerin görüş ortalamalarından daha yüksek olmasına rağmen, bu iki grup arasındaki rakamsal fark istatistiksel olarak anlamlı çıkmamıştır (t=-1,445; p=0,127>0,05; \bar{x} erkek=58,62< \bar{x} kadın=59,27). Ayrıca cinsiyetin; zaman tutumları ve zaman planlamasına ilişkin

görüşlerin değerlendirilmesinde etkin bir faktör olmadığı görülmektedir ($t=-0,398$; $p=0,694>0,05$; kadın= $17,27>\bar{x}$ erkek= $17,05$) ve ($t=0,216$; $p=0,830>0,05$; \bar{x} erkek= $28,42>\bar{x}$ kadın= $28,22$).

Tablo 6. Katılımcıların yaş değişkenine göre, genel zaman yönetimi ve alt boyutlarına ilişkin görüşlerini gösteren t testi sonuçları

Boyutlar	Yaş Grupları	N	\bar{x}	T	P
Zaman Planlaması	40'ın altı	87	28,5747	0,479	0,633
	40 ve üzeri	88	28,1932		
Zaman Tutumları	40'ın altı	87	17,5632	1,998	0,048*
	40 ve üzeri	88	16,6477		
Zaman	40'ın altı	87	13,4483	0,917	0,360
Harcattırıcılar	40 ve üzeri	88	13,1364		
Genel Zaman Yönetimi	40'ın altı	87	59,5862	1,328	0,186
	40 ve üzeri	88	57,9773		

* $p<0,05$

Tablo 6 incelendiğinde yaş değişkenine göre, beden eğitimi öğretmenlerinin zaman tutumlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark vardır ve bu farkın 40'ın altı yaş grubuna dahil olan öğretmenlerin lehine olduğu tespit edilmiştir ($t=1,998$; $p=0,048<0,05$; \bar{x} 40'ın altı= $17,56>\bar{x}$ 40 ve üzeri= $16,64$). Bu bulgu beden eğitimi öğretmenlerinin yaşının zaman yönetiminde sadece zaman tutumu alt boyutunda etkili olduğunu göstermektedir. Zaman planlaması ve zaman harcattırıcılar alt boyutlarında ise yaşa bağlı bir görüş ayrılığı bulunmamaktadır ($t=0,479$; $p=0,633>0,05$; \bar{x} 40'ın altı= $28,57>\bar{x}$ 40 ve üzeri= $28,19$ ve $t=0,917$; $p=0,360>0,05$; \bar{x} 40'ın altı= $17,56>\bar{x}$ 40 ve üzeri= $16,64$).

Ayrıca tablo 6'da görüldüğü gibi beden eğitimi öğretmenlerinin yaş değişkenine göre, genel zaman yönetimine ilişkin görüşlerinde anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($t=1,328$; $p=0,186>0,05$; \bar{x} 40'ın altı= $59,58>\bar{x}$ 40 ve üzeri= $57,97$).

Tablo 7. Katılımcıların zamanı iyi değerlendirme ile ilgili yayın okuma düzeyi değişkenine göre, genel zaman yönetimi ve alt boyutlarına ilişkin görüşlerini gösteren t testi sonuçları

Boyutlar	Okuma Grupları	N	\bar{x}	t	P
Zaman Planlaması	Okuyorum	60	29,9833	2,974	0,003*
	Bazen Okuyorum	115	27,5478		
Zaman Tutumları	Okuyorum	60	18,2500	3,607	0,000*
	Bazen Okuyorum	115	16,5043		
Zaman	Okuyorum	60	13,4000	0,460	0,646
Harcattırıcılar	Bazen Okuyorum	115	13,2348		
Genel Zaman Yönetimi	Okuyorum	60	61,6333	3,507	0,001*
	Bazen Okuyorum	115	57,2870		

* $p<0,05$

Okuma düzeyi değişkenine gore; beden eğitimi ğretmenlerinin gorüşlerinde, zaman planlaması ve zaman tutumları alt boyutlarında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (Tablo 7) ve bu farklılık ilgili yayın okuyan beden eğitimi ğretmenlerinin lehinedir ($t=2,974$; $p=0,003<0,05$; \bar{x} okuyorum= 29,98 > \bar{x} bazen okuyorum= 27,54 ve $t=3,607$; $p=0,000<0,05$; \bar{x} okuyorum= 18,25 > bazen okuyorum= 16,50). Fakat ğretmen gorüşlerinde, zaman harcatıcılar alt boyutuna ilişkin olarak zamanı değerlendirme ile ilgili yayın okuma değişkenine bağlı bir gorüş ayrılığı tespit edilememiştir ($t=0,460$; $p=0,646>0,05$; \bar{x} okuyorum= 13,40 > \bar{x} bazen okuyorum= 13,23). Ayrıca tablo 7'ye bakıldığında ilgili yayın okuma değişkenine gore, beden eğitimi ğretmenlerinin genel zaman yönetimine ilişkin gorüşlerinde de anlamlı bir farklılık vardır ve bu fark ilgili yayın okuyan öğretmenlerin lehine ($t=3,507$; $p=0,001<0,05$; \bar{x} okuyorum= 61,63 > \bar{x} bazen okuyorum= 57,28) çıkmıştır.

TARTIşMA

Beden eğitimi ğretmenlerinin zaman yönetimi becerilerinin incelendiği çalışmadan elde edilen bulgular bu bölümde tartişılmış ve yorumlanmıştır. Tespit edilen bulgular, konuyla ilgili literatür taraması sonucu elde edilen bulgular ile desteklenmiştir. Öncelikle araştırma sonucunda, beden eğitimi ğretmenlerinin zaman yönetimi becerilerinin genelde olumlu olduğu gorülmektedir. Sonuçların bu şekilde olumlu olmasına etken olarak, değişen ve gelişen teknolojinin hayatımıza birçok alanda sağladığı kolaylıklar gosterilebilir.

Cinsiyet değişkeni açısından veriler değerlendirildiğinde, zaman yönetimi ölçeğinin “zaman harcatıcılar” alt boyutunda anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ve bu farklılık kadın beden eğitimi öğretmenlerin lehinedir ($p=0,042<0,05$). Anlamlı farklılığın kadın beden eğitimi öğretmenleri lehine olması, kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere oranla zaman harcatıcılar olan zaman tuzaklarından daha fazla uzak durduklarını gostermektedir. Gözel (2009)'in ilkokul ğretmenlerine [6], Demirtaş ve Özer (2007)'in ğretmen adaylarına [13], Erdul (2005) [14], Trueman ve Hartley (1996) [15], Misra ve Mckean (2000)'ın üniversite öğrencilerine yapmış oldukları çalışmalarda cinsiyet değişkenine gore [16], zaman harcatıcılar alt boyutunda tespit edilen sonuçlar ile mevcut çalışmada elde edilen bulgular benzerlik gostermektedir. İşcan (2008) [17], Alay ve Koçak (2002) [11], Andıç (2009) [18] ve Yılmaz ve ark., (2010)'ın üniversite öğrencilerine yapmış oldukları çalışmalarda ise zaman harcatıcılar alt boyutuna ilişkin anlamlı farklılık tespit edilememesi mevcut araştırmanın sonucuyla örtüşmemektedir [19]. Bahsi geçen çalışmalarda erkek ve kız öğrenciler “zaman tuzaklarına” yakalanma noktasında benzer eğilim gostermektedirler. alışmalara katılanların ğrenci oldukları düşünöldüğünde bu sonucun beklenebilir olduğu söylenebilir.

Mevcut çalışmada cinsiyet değişkenine gore, genel zaman yönetimi ve alt boyutlarından sadece zaman harcatıcılar alt boyutunda ğretmen gorüşlerinde anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Genel zaman yönetiminde erkek ve kadın beden eğitimi ğretmenlerinin gorüşleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($p=0,127>0,05$). Yapılan araştırmalar sonucunda

mevcut çalışmanın genel zaman yönetimi sonucuna paralel olan çalışmalara bakıldığında; Gözel (2009) [6], Yavuz ve Sünbül (2002) [20], Eldeleklioğlu (2008) [21], Andıç (2009) [18], Erdem, Pirinçci ve Dikmetaş (2004) [22] ile İşcan (2008)'in [17] üniversite öğrencilerine yapmış oldukları çalışmalarda cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık bulunamamıştır. Tüm bu sonuçlar mevcut çalışmanın bulgularını desteklemektedir. Bu sonuca göre, erkek ve kadın beden eğitimi öğretmenlerinin benzer eğilim sergiledikleri tespit edilmiştir.

Araştırmada elde edilen diğer bir sonuca göre, beden eğitimi öğretmenlerinin yaş değişkenine göre zaman tutumları alt boyutunda anlamlı farklılık olmasıdır ve bu fark 40 ve altındaki yaş grubunda yer alan beden eğitimi öğretmenleri lehinedir ($p=0,48<0,05$). Yani zaman tutumları alt boyutuna bakarak, zamanını olumlu değerlendirmede 40 yaş altı beden eğitimi öğretmenlerinin, 40 ve üzeri yaş grubu öğretmenlere oranla daha aktif oldukları, ayrıca yaş arttıkça zaman yönetimini etkin kullanma becerilerinin de düştüğü söylenebilir. Literatürde ise Andıç (2009) [18] ve Sayan (2005)'in çalışmaları göze çarpmaktadır [23]. Bu çalışmalar incelendiğinde genel zaman yönetimi ile yaş değişkeni arasında anlamlı farklılık tespit edilmediği görülmektedir.

Mevcut araştırmada elde edilen diğer bir sonuç ise zamanı iyi değerlendirme ile ilgili yayın okuma düzeyidir. Bu boyutta beden eğitimi öğretmenlerinin genel zaman yönetimi ile zaman planlaması ve zaman tutumları alt boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ve bu farklılıklar, "ilgili yayınları okuyorum" diyen beden eğitimi öğretmenlerinin lehine ($p=0,001<0,05$; $p=0,003<0,05$; $p=0,000<0,05$) çıkmıştır. Fakat genel zaman yönetiminin zaman harcattırıcılar alt boyutunda ilgili yayın okuyan ve bazen okuyan beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p=0,646>0,05$). Bu bulgulara dayanarak zaman ve zaman yönetimi ile ilgili yayın okuyan beden eğitimi öğretmenlerinin zamanlarını planladıkları, zamandan tasarruf yaptıkları, zaman planlaması hakkında tecrübe kazandıkları söylenebilir. Gözel (2009)'in ilköğretim okulu öğretmenlerine yapmış olduğu çalışmada genel zaman yönetimi ve tüm alt boyutlarında ilgili yayın okuyan öğretmenler lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir [6]. Bu nedenle mevcut çalışmanın genel zaman yönetimi ile zaman planlaması ve zaman tutumları alt boyutlarında elde edilen bulgular, Gözel (2009)'in çalışmasında elde ettiği bulgular ile örtüşmektedir [6]. Fakat mevcut çalışmanın zaman harcattırıcılar alt boyutunda ilgili yayınları okuyan ile bazen okuyan beden eğitimi öğretmenleri arasında anlamlı farkın çıkmamış olması, Gözel (2009)'in zaman harcattırıcılar alt boyutunda bulmuş olduğu ilgili yayınları okuyan öğretmenler lehine farklılığın çıkmış olduğu sonucu ile örtüşmemektedir [6].

Ayrıca Erdem ve ark., (2004)'ün üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada zaman yönetimi ile ilgili yayınları okuyan ve okumayan öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu ve bu farkın ilgili yayınları okuyan öğrenciler lehine olduğu sonucuna ulaşılmıştır [22]. Bu sonuç mevcut çalışmada ilgili yayınları okuma değişkeni bulgusunda elde edilen sonuçları desteklemektedir. Yani zaman yönetimi ile ilgili yayınları okuyan öğretmenlerin zamanı planlama, değerlendirme, verimli kullanma becerilerinde daha iyi oldukları anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel bilgilerinden yararlanıldığı ve zaman yönetimi ile ilgili sorular ışığında beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi becerilerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmanın sonuçları kısaca řu şekilde özetlenebilir.

- Cinsiyet değişkeni sonucuna göre, kadın beden eğitimi öğretmenlerinin erkek öğretmenlere göre zaman harcattırıcıların bir şekilde üstesinden gelme noktasında daha etkili oldukları görülmüştür.

- Yaş değişkeni sonucuna göre, 40'ın altı yaş grubunda yer alan beden eğitimi öğretmenlerinin 40 ve üzeri yaş grubundakilere göre zaman yönetimi konusunda daha başarılı oldukları görülmüştür. Yaş ilerledikçe öğretmenlerin zamanı olumlu kullanma becerilerinin azaldığı söylenebilir.

- Zaman yönetimi ile ilgili yayınları okuyan beden eğitimi öğretmenlerinin, ilgili yayınları bazen okuyan öğretmenlere oranla zamanlarını yönetme, günlerini planlama ve işlerinin üstesinden gelme noktasında çok daha başarılı oldukları görülmüştür. Bu nedenle iyi bir zaman yönetimine sahip olmak isteyen beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi ile ilgili yayınları sıklıkla okumaları kendileri açısından faydalı olacaktır.

- Mevcut çalışmada zaman yönetimi ile ilgili yayınları okumayan beden eğitimi öğretmenine rastlanmamıştır.

ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın sonuçlarına dayalı ve ileride yapılacak araştırmalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

- Katılımcıların yaş artışına bağlı olarak zaman yönetimi becerileri azalmaktadır. Bu nedenle yaşın artmasına paralel olarak zaman yönetimi ile ilgili seminer, eğitim ve konferanslar düzenlenmelidir.

- Kadın beden eğitimi öğretmenlerinin erkek öğretmenlere oranla zamanlarını daha iyi planladıkları görülmektedir. Ancak erkek öğretmenlerin de zamanla başa çıkması için kişisel gelişimlerini zaman yönetimi kaynakları ile güçlendirmelidirler.

- Milli Eğitim Bakanlığı'nın zaman yönetimi hakkında bilgilendirici yayınlar hazırlaması ve bunları bütün öğretmenlere ulaştırması sağlanmalıdır.

- Beden eğitimi öğretmenlerinin zaman yönetimi ile ilgili bilgi ve becerilerinin artırılması için çalışmalar (seminerler, projeler vs.) yapılabilir.

- Zaman yönetimi ile ilgili yapılacak çalışmaların sadece beden eğitimi öğretmenlerine değil, farklı branş öğretmenleri üzerinde de yapılması ve araştırma grubunun olabildiğince geniş tutulması önerilebilir.

- İlerde yapılacak çalışmalarda katılımcı sayısının artırılması bu çalışmaların güvenilirliğini daha da arttıracaktır.

• Mevcut araştırmada elde edilen sonuçlar, sadece tek bir şehir merkezinde görevli beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerinden yararlanılarak elde edilmiştir. Bu nedenle değişik coğrafi bölgelerde görevli beden eğitimi öğretmenlerinin çalışmalara dahil edilmesi farklı sonuçların

KAYNAKLAR

1. Smith W H. Hayatı ve zamanı yönetmenin 10 doğal yasası. Sistem Yayıncılık, İstanbul, 1998.
2. Adair J. Etkili zaman yönetimi. Babıalı Kültür Yayıncılık, İstanbul; 2006.
3. Jandt F. Yönetim Sorunlarına Etkili Çözümler. Hayat Yayıncılık, İstanbul; 1998.
4. Sabuncuoğlu Z, Paşa M. Zaman yönetimi. Ezgi Kitabevi, Bursa; 2002.
5. Yazıcıoğlu M. Boş zaman yönetimi ve rekreatif faaliyetler: Memur emeklilerinin rekreatif faaliyetlerinin analizine ilişkin bir uygulama. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2010.
6. Gözel E. İlköğretim okulu öğretmenlerinin zaman yönetimi hakkındaki görüşleri. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar, 2009.
7. Tutar H. Zaman Yönetimi. Seçkin Yayıncılık, Ankara; 2007.
8. Cüceloğlu D. İyi Düşün Doğru Karar Ver. Sistem Yayıncılık, İstanbul; 1999.
9. Durukan H, Öztürk Hİ. Sınıf Yönetimi. Lisans Yayıncılık, İstanbul; 2005
10. Britton BK, Tesser A. Effects of time-management practices on college grades. *Journal of Educational Psychology*, 1991; 83 (3): 405-410.
11. Alay S, Koçak S. Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2002; 9(3): 326-335.
12. Büyüköztürk Ş. Veri analizi el kitabı. Pegem Akademi, Ankara; 2010.
13. Demirtaş H, Özer N. Öğretmen adaylarının zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişki. *Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 2007; 2(1): 44-56.
14. Erdul G. Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile kaygı düzeyleri arasındaki ilişki. Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bursa, 2005.
15. Trueman M, Hartley J. A comparison between the time-management skills and academic performance of mature and traditional-entry university students. *Higher Education*, 1996; 32(2): 199-215.
16. Misra R, Mckean M. Collage students' academic stress and its relation to their anxiety, Time management and leisure satisfaction. *American Journal of Health Studies*, 2000; 16(1): 41-51.
17. İşcan S. Pamukkale üniversitesi öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerinin akademik başarıları üzerindeki etkisi. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Denizli, 2008.
18. Andıç H. Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasındaki ilişki. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar, 2009.
19. Yılmaz İ, Yoncalık O, Bektaş F. Zaman yönetimi davranışı ile akademik başarı arasındaki ilişki. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 2010; 5(3): 187-194.
20. Yavuz M, Sünbül M. İlköğretim okulu yönetici ve öğretmenlerinde iş doyumunu, denetim odağı ve demografik faktörlerin zaman yönetimiyle ilişkisi, Mayıs 2002. Erişim adresi Tef.selcuk.edu.tr/salan/sunbul/f/f10.pdf. Erişim tarihi: 01.05.2013.
21. Eldeleklioğlu J. Ergenlerin zaman yönetimi becerilerinin kaygı, yaş ve cinsiyet değişkenleri açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 2008; 7(3): 656-663.
22. Erdem R, Pirinççi E, Dikmetaş E. Üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi davranışları ve bu davranışların akademik başarı ile ilişkisi. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2004; 20(4): 175-179.
23. Sayan İ. Yönetici hemşirelerde zaman yönetimi. Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Yönetim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2005.